

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN BỐ TRẠCH
TỈNH QUẢNG BÌNH**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 09/2025/DS – ST

Ngày: 22 - 5 - 2025

V/v “*Tranh chấp về bồi thường
thiệt hại do tài sản, tính mạng
bị xâm phạm*”

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN BỐ TRẠCH, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: ông Đỗ Quốc Tân.

Các Hội thẩm nhân dân: ông Võ Đình Vang và bà Trần Thị Thúy Vinh.

Thư ký phiên tòa: bà Nguyễn Thị Hồng Dung – Thư ký Toà án nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình tham gia phiên tòa: ông Lưu Minh Phương – Kiểm sát viên, vắng mặt.

Ngày 22 tháng 5 năm 2025, tại Trụ sở Toà án nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình tiến hành xét xử sơ thẩm công khai vụ án thụ lý số: 48/2024/TLST-DS ngày 08/10/2024 theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 09/2025/QĐXXST - DS ngày 04 tháng 4 năm 2025; Quyết định hoãn phiên tòa số 07/2025/QĐST-DS ngày 25/4/2025; giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Chị Nguyễn Thị Huyền Tr, sinh năm 1987; Nơi cư trú: Thôn 3 Phúc Đồng, xã Phúc Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

Người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn: Chị Võ Thị Kim O, sinh năm 1996; địa chỉ: Số 102 Dương Văn An, phường Đồng Hải, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn: Ông Dương Văn Th
- Luật sư Công ty Luật TNHH MTV Gia Thành; địa chỉ: 102 Dương Văn An, phường Đồng Hải, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

- Bị đơn: Anh Nguyễn T, sinh năm 1985 ; nơi cư trú: thôn Thanh Hưng 2, xã Hưng Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

Người đại diện theo ủy quyền của bị đơn: Ông Hoàng Anh Tuấn, sinh năm 1978; Nơi cư trú: phường Nam Lý, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

+ Cháu Hoàng Diệp Nh, sinh năm 2011; nơi cư trú: Thôn 3 Phúc Khê, xã Phúc Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình, xin xét xử vắng mặt.

+ Cháu Hoàng Bảo Quỳnh Tr, sinh năm 2015; nơi cư trú: Thôn 3 Phúc Khê, xã Phúc Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình, xin xét xử vắng mặt.

Người đại diện hợp pháp của cháu Hoàng Diệp Nh và cháu Hoàng Bảo Quỳnh Tr: Chị Nguyễn Thị Huyền Tr (mẹ đẻ của Như và Trâm), sinh năm 1987; Nơi cư trú: Thôn 3 Phúc Đồng, xã Phúc Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

+ Bà Đoàn Thị Th, sinh năm 1955; nơi cư trú: Tổ dân phố 6 Bắc Lý, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, xin xét xử vắng mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện, lời khai trong quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa – nguyên đơn và đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn trình bày:

Chị Trang là vợ của nạn nhân Hoàng Công Anh trong vụ tai nạn xảy ra vào khoảng 18 giờ 40 phút ngày 27/4/2023 tại đường liên xã đoạn đường thuộc địa phận thôn 2 Phúc Khê, xã Phúc Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình. Căn cứ thông báo số 303/TB-CSĐT ngày 26/6/2023 về kết quả giải quyết nguồn tin về tội phạm; Biên bản khám nghiệm hiện trường ngày 27/4/2023; Biên bản khám nghiệm tử thi hoặc một phần tử thi ngày 27/4/2023; Thông báo kết luận giám định số 265/TB-CSĐT ngày 09/6/2023, sự việc cụ thể được xác định như sau: Vào lúc 18h40 phút ngày 27/4/2023, anh Hoàng Công Anh điều khiển xe mô tô biển kiểm soát 73K9-8559 lưu thông trên đường liên xã đoạn đường thuộc địa phận thôn 02 Phúc Khê, xã Phúc Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình theo hướng Đông – Tây thì xảy ra tai nạn giao thông với xe ô tô mang biển kiểm soát 73H-009.44, do anh Nguyễn Thiện điều khiển đỗ xe tại vị trí này. Anh Nguyễn Thiện cũng là người đứng tên chủ sở hữu xe ô tô biển kiểm soát 73H-009.44. Sau khi xảy ra va chạm với xe ô tô BKS 73H-009.44, anh Hoàng Công Anh ngã ra đường, cùng thời điểm này, xe ô tô BKS 73C-074.58 do anh Nguyễn T điều khiển di chuyển theo hướng Tây – Đông (hướng ngược lại so với chiều hướng di chuyển của xe mô tô BKS 73K9-8559) đi tới, do không làm chủ tốc độ dẫn đến va chạm với anh Hoàng Công Anh. Hậu quả anh Hoàng Công Anh tử vong tại chỗ. Sau khi xem xét các văn bản của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Bố Trạch, nhận thấy lỗi của ông Nguyễn T trong vụ tai nạn là người sở hữu, điều khiển xe ô tô BKS 73C-074.58, thấy được xe ô tô BKS 73H-009.44 của anh Nguyễn Thiện đang đỗ trên phần đường có mặt đường hẹp trong trạng thái lấn chiếm một phần đường xe chạy và thấy được việc xe mô tô BKS 73K9 – 8559 của anh Hoàng Công Anh đang di chuyển đến gần xe ô tô của anh Nguyễn Thiện, nhưng anh Nguyễn T đã không giảm tốc độ, để xảy ra việc đâm vào anh Hoàng Công Anh. Xét rằng, vị trí từ xe ô tô BKS 73H-009.44 cách thì thể anh Hoàng Công Anh đến 205m, trường hợp anh Nguyễn T tuân thủ quy định về tốc độ xe chạy trên đường, anh Nguyễn T đã có thể kịp thời xử lý tình huống, không để xảy ra việc va chạm, kéo lê anh Hoàng Công Anh với kích thước 6m (thể hiện tại vết chà trượt trên mặt đường chiều hướng Tây – Đông), gây ra cái chết đối với anh Hoàng Công Anh. Hành vi của anh Nguyễn T đã vi phạm Luật Giao thông đường bộ quy định về tốc độ và khoảng cách an toàn của xe cơ giới, xe máy chuyên dùng tham gia giao thông đường bộ, là nguyên nhân dẫn đến vụ tai nạn ngày 27/4/2023 gây ra cái chết thương tâm của anh Hoàng Công Anh. Sau khi chồng chết, chị Trang và gia đình đã gặp rất nhiều khó khăn khi vừa phải gánh chịu nỗi đau mất đi người thân, vừa phải gồng gánh chạy vạy khắp nơi để lo chi phí hậu sự cho chồng chị. Chị từ một người

phụ nữ chân yếu tay mềm giờ là lao động chính trong gia đình, vừa là cha, vừa là mẹ chăm lo cho hai con nhỏ. Từ khi vụ tai nạn giao thông ngày 27/4/2023 xảy ra, anh Nguyễn Thiện đã hỗ trợ cho gia đình 100.000.000 đồng tiền mai táng cho anh Hoàng Công Anh. Riêng anh Nguyễn T, không đến nhà thăm nom và không có phương án bồi thường thiệt hại thỏa đáng cho gia đình chị. Hành vi điều khiển xe không giảm tốc độ khi gặp chướng ngại vật để tránh xe chạy ngược chiều của anh Nguyễn T đã trực tiếp xâm phạm đến tính mạng của anh Hoàng Công Anh. Căn cứ theo quy định pháp luật thì anh Nguyễn T phải có trách nhiệm bồi thường thiệt hại cho những người thuộc hàng thừa kế thứ nhất của anh Hoàng Công Anh, bởi hành vi vi phạm pháp luật của mình, cụ thể: Bồi thường thiệt hại do tài sản bị mất, bị hủy hoại hoặc bị hư hỏng; chi phí để sửa chữa, khôi phục lại xe mô tô BKS 73K9-8559: 3.500.000 đồng; bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm: Chi phí hợp lý cho việc mai táng anh Hoàng Công Anh; mua quan tài, chi phí hỏa táng, chôn cất, các vật dụng cần thiết cho việc khâm liệm, khăn tang, hương, nến, hoa, thuê xe tang và các khoản chi phí khác phục vụ cho việc chôn cất hoặc hỏa táng nạn nhân theo phong tục, tập quán của địa phương (Không chấp nhận yêu cầu bồi thường chi phí cúng tế, lễ bái, ăn uống, xây mộ, bốc mộ): 103.060.000 đồng. Khoản tiền cấp dưỡng cho những người mà người bị thiệt hại phải có nghĩa vụ cấp dưỡng trước khi qua đời: Trước khi qua đời, anh Hoàng Công Anh có thực hiện nghĩa vụ cấp dưỡng cho các con là Hoàng Diệp Tố Như và Hoàng Bảo Quỳnh Trâm với số tiền 2.500.000 đồng/tháng/con. Do đó, ông Nguyễn T có trách nhiệm phải tiếp tục thực hiện nghĩa vụ cấp dưỡng cho các con đến khi các con đủ 18 tuổi: Con Hoàng Diệp Tố Như, sinh ngày 02/6/2011: 132.500.000 đồng; Con Hoàng Bảo Quỳnh Trâm, sinh ngày: 19/02/2015: 265.000.000 đồng, tổng số tiền cấp dưỡng là: 397.500.000 đồng.

Bồi thường bù đắp tổn thất tinh thần cho những người thuộc hàng thừa kế thứ nhất: $100 \text{ lần mức lương cơ sở} = 1.800.000 \times 100 = 180.000.000$ đồng. Mức lương cơ sở theo quy định tại Nghị định 24/2023/NĐ-CP. Do đó, tổng số tiền yêu cầu bồi thường thiệt hại về tính mạng và tài sản do vụ tai nạn gây ra là: $3.500.000 + 103.060.000 + 397.500.000 + 180.000.000 = 684.060.000$ đồng (Sáu trăm tám mươi bốn triệu, không trăm sáu mươi nghìn đồng). Tại phiên tòa chị Trang bổ sung thêm đối với số tiền cấp dưỡng hai con và tiền tổn thất tinh thần vì chị cho rằng khi khởi kiện tính không chính xác, theo đó: tiền cấp dưỡng nuôi con Hoàng Diệp Tố Như, sinh ngày 02/6/2011 là 182.500.000 đồng; con Hoàng Bảo Quỳnh Trâm, sinh ngày 19/02/2015 là 295.000.000 đồng, tổng số tiền cấp dưỡng là: 477.500.000 đồng; Bồi thường bù đắp tổn thất tinh thần cho những người thuộc hàng thừa kế thứ nhất: $100 \text{ lần mức lương cơ sở} = 2.340.000 \times 100 = 234.000.000$ đồng. Do đó, tổng số tiền yêu cầu bồi thường thiệt hại về tính mạng và tài sản do vụ tai nạn gây ra là: $3.500.000 + 103.060.000 + 477.500.000 + 234.000.000 = 818.060.000$ đồng. Vì vậy yêu cầu Tòa án giải quyết buộc ông Nguyễn T có trách nhiệm bồi thường thiệt hại cho những người thuộc hàng thừa kế thứ nhất của anh Hoàng Công Anh với số tiền 818.060.000 đồng.

Tại Đơn trình bày đề ngày 18/3/2025 của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Đoàn Thị Thuận trình bày:

Bà là mẹ ruột và là người thuộc hàng thừa kế thứ nhất của anh Hoàng Công Anh (nạn nhân trong vụ tai nạn giao thông xảy ra vào khoảng 18h40 ngày 27/4/2023 tại địa phận thôn 2 Phúc Khê, xã Phúc Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình). Hiện nay, con dâu bà là bà Nguyễn Thị Huyền Tr đang tiến hành khởi kiện để yêu cầu anh Nguyễn T – người điều khiển xe ô tô biển kiểm soát 73C-074.58 phải bồi thường thiệt hại theo đúng quy định pháp luật do hành vi vi phạm giao thông gây tai nạn làm con trai bà tử vong. Qua xem xét nội dung đơn khởi kiện và yêu cầu bồi thường thiệt hại của chị Nguyễn Thị Huyền Tr đã trình bày, bà hoàn toàn đồng ý với nội dung khởi kiện cũng như yêu cầu bồi thường mà chị Nguyễn Thị Huyền Tr đã gửi tới Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch. Bà đề nghị Quý Tòa xem xét giải quyết vụ việc đúng theo quy định của pháp luật, bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp cho những người thuộc hàng thừa kế thứ nhất của con bà - anh Hoàng Công Anh. Do điều kiện sức khỏe, bà không thể trực tiếp tham gia các buổi làm việc cũng như các phiên xét xử trong suốt quá trình tố tụng cho đến khi kết thúc vụ án. Vì vậy, bà kính đề nghị Quý Tòa cho phép bà được vắng mặt trong toàn bộ quá trình giải quyết vụ án.

Tại các Đơn trình bày, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là cháu Hoàng Diệp Như và Huỳnh Bảo Quỳnh Trâm trình bày:

Các cháu là con ruột và là người thuộc hàng thừa kế thứ nhất của bố – ông Hoàng Công Anh. Hiện nay mẹ các cháu đang khởi kiện đến Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình để yêu cầu ông Nguyễn T – người điều khiển xe ô tô biển kiểm soát 73C-074.58 gây tai nạn khiến bố tôi tử vong, phải bồi thường thiệt hại theo quy định pháp luật. Các cháu hoàn toàn đồng ý với nội dung đơn khởi kiện và yêu cầu bồi thường mà mẹ các cháu đã gửi tới Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch. Nếu Tòa án giải quyết và tuyên buộc ông Nguyễn T phải bồi thường thiệt hại cho các cháu thì các cháu xin xác nhận toàn bộ số tiền bồi thường của các cháu sẽ do mẹ các cháu – bà Nguyễn Thị Huyền Tr trực tiếp quản lý và sử dụng vì lợi ích hợp pháp của các cháu. Do các cháu là người chưa thành niên, mọi quyền và nghĩa vụ tố tụng trong vụ án này sẽ do mẹ các cháu trực tiếp thực hiện, vì vậy, đề nghị Tòa án cho phép các cháu được vắng mặt trong toàn bộ quá trình giải quyết vụ án.

Đối với bị đơn – anh Nguyễn Tân:

Quá trình giải quyết vụ án, mặc dù Tòa án đã tổng đạt hợp lệ Thông báo thụ lý vụ án, Giấy triệu tập anh Nguyễn T đến Tòa án làm việc nhưng anh Tân không đến. Tòa án cũng đã tiến hành tổng đạt hợp lệ Quyết định đưa vụ án ra xét xử sơ thẩm và Giấy triệu tập anh Tân đến tham gia phiên tòa vào ngày 25/4/2025 nhưng anh Tân vẫn vắng mặt mà không có lý do nên Tòa án đã hoãn phiên tòa.

Tại phiên tòa hôm nay anh Nguyễn T có mặt cùng với người đại diện theo ủy quyền anh Hoàng Anh Tuấn thống nhất trình bày:

Khoảng 18 giờ 40 phút ngày 27/4/2023, xe mô tô mang BKS: 73K9-8559 do ông Hoàng Công Anh điều khiển theo hướng Đông-Tây cùng chiều đỗ của xe ô tô mang BKS: 73H-009.44 đã không giảm tốc độ để dừng lại một cách an toàn và dẫn đến va chạm với ô tô mang BKS: 73H-009.44.

Sau khi xảy ra va chạm với xe ô tô mang BKS: 73H-009.44, ông Hoàng Công Anh đã ngã ra đường, cùng thời điểm này xe ô tô mang BKS: 73C-074.58 do anh Tân điều khiển di chuyển theo hướng Tây-Đông (hướng ngược lại so với chiều

hướng di chuyển của xe mô tô mang BKS: 73K9-8559) đi tới và đã đi qua hơn nửa thân xe ô tô mang BKS: 73H-009.44 thì thấy đã xảy ra sự kiện ở trên, anh Tân đã đạp phanh cho xe dừng lại, tuy nhiên do khoảng cách lúc này là quá gần nên không thể tránh được việc va chạm giữa xe ô tô mang BKS: 73C-074.58 với ông Hoàng Công Anh.

Nội dung vụ việc đã được Cơ quan CSĐT Công an huyện Bồ Trạch đưa ra theo Thông báo kết quả giải quyết nguồn tin về tội phạm số 303/TB-CSĐT ngày 26/6/2023, thể hiện rõ: đây là sự kiện bất ngờ theo quy định tại Điều 20 Bộ luật hình sự, anh Tân không thể thấy trước được việc ông Hoàng Công Anh va chạm với xe ô tô mang BKS: 73H-009.44 rồi ngã ra đường nên anh Tân không có lỗi trong vụ tai nạn giao thông nói trên. Do đó không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn – ông Dương Văn Thành trình bày:

Yêu cầu bồi thường của nguyên đơn phù hợp với quy định tại khoản 3 Điều 601 Bộ luật Dân sự 2015, cụ thể:

1. Không thuộc trường hợp thiệt hại xảy ra hoàn toàn do lỗi cố ý của người bị thiệt hại

- Về diễn biến vụ tai nạn, anh Hoàng Công Anh bị va chạm với xe ô tô của anh Nguyễn Thiện đang đậu đỗ tại đường liên xã đoạn đường thuộc địa phận thôn 02 Phúc Khê, xã Phúc Trạch. Sau khi xảy ra va chạm với xe ô tô BKS 73H-009.44, anh Hoàng Công Anh ngã ra đường, cùng thời điểm này, xe ô tô BKS 73C-074.58 do ông Nguyễn T điều khiển di chuyển theo hướng Tây – Đông (Hướng ngược lại so với chiều hướng di chuyển của xe mô tô BKS 73K9-8559) đi tới, kéo lê anh Hoàng Công Anh. Hậu quả anh Hoàng Công Anh tử vong tại chỗ. Tình huống này cho thấy cái chết của anh Hoàng Công Anh là kết quả của một chuỗi sự kiện khách quan, không do hành vi cố ý tự gây hại đến tính mạng của chính mình. Mọi hậu quả phát sinh đều nằm ngoài ý chí chủ quan của người bị thiệt hại.

- Trong thông báo số 303/TB-CSĐT ngày 26/6/2023, CQCSĐT cho rằng anh Hoàng Công Anh có lỗi vì điều khiển xe mô tô trong tình trạng có nồng độ cồn vượt mức quy định (188,0064 mg/100mL). Tuy nhiên, theo mục II Biên bản khám nghiệm tử thi hoặc một phần tử thi ngày 27/4/2023, không thể hiện việc cơ quan điều tra đã tiến hành thu mẫu máu của nạn nhân. Do đó, việc kết luận có nồng độ cồn trong máu là thiếu căn cứ, không đảm bảo tính khách quan.

Vì vậy, có đủ cơ sở để khẳng định rằng vụ việc không thuộc trường hợp loại trừ trách nhiệm bồi thường do lỗi cố ý của người bị thiệt hại theo quy định tại điểm a khoản 3 Điều 601 Bộ luật Dân sự năm 2015.

2. Không thuộc trường hợp bất khả kháng hoặc tình thế cấp thiết

Cơ quan Cảnh sát điều tra nhận định đây là sự kiện bất ngờ theo Điều 20 BLHS để không truy cứu trách nhiệm hình sự đối với ông Nguyễn T, nhưng sự kiện bất ngờ trong BLHS không đồng nghĩa với sự kiện bất khả kháng hoặc tình thế cấp thiết trong trách nhiệm bồi thường dân sự. Các căn cứ pháp lý và tình tiết vụ việc cho thấy rõ:

- Không phải là sự kiện bất khả kháng:

+ Theo đoạn 1 khoản 1 Điều 156 Bộ luật Dân sự 2015: Sự kiện bất khả kháng là sự kiện xảy ra một cách khách quan không thể lường trước được và không thể khắc phục được mặc dù đã áp dụng mọi biện pháp cần thiết và khả năng cho phép.

+ Thời điểm xảy ra tai nạn vào lúc 18 giờ 40 phút ngày 27/4/2023, trên đoạn đường liên xã bằng phẳng, thời tiết khô ráo, tầm nhìn không bị che khuất. Điều này cho thấy điều kiện giao thông hoàn toàn nằm trong khả năng kiểm soát của người điều khiển phương tiện.

+ Xe ô tô tải mang BKS 73C-074.58 do ông Nguyễn T điều khiển chở 5 tấn xi măng, là loại phương tiện lớn, có độ trễ khi phanh, yêu cầu người điều khiển phải thận trọng và làm chủ tốc độ, đặc biệt khi di chuyển trên đường liên xã.

+ Tại biên bản ghi lời khai của ông Nguyễn T ngày 06/5/2023, biên bản ghi lời khai của chị Hoàng Thị Mai, biên bản ghi lời khai của chị Hoàng Thị Thuý Thanh cùng ngày 15/5/2023, đều thể hiện khoảng cách khi anh Tân phát hiện anh Hoàng Công Anh ngã trên đường là khoảng 3 mét, tốc độ xe là từ 20–30 km/h (tương đương 5,56–8,33 mét/giây). Với tốc độ này, thời gian phản ứng và quãng đường phanh để dừng xe hoàn toàn thường chỉ khoảng 20 mét. Tuy nhiên, theo sơ đồ hiện trường vụ tai nạn giao thông đường bộ, sau khi va chạm, vị trí tử nạn nhân Hoàng Công Anh cách vị trí xe ô tô BKS 73H-009.44 đến 205 mét, điều này chỉ có thể xảy ra nếu người điều khiển phương tiện không quan sát, không phanh, hoặc không giảm tốc kịp thời, chứ không phải do sự kiện khách quan vượt ngoài khả năng kiểm soát.

Do đó, có đủ cơ sở để khẳng định ông Nguyễn T chưa thực hiện đầy đủ các biện pháp cần thiết trong khả năng cho phép để phòng ngừa và xử lý tình huống, chưa làm chủ được phương tiện khi tham gia giao thông là nguyên nhân trực tiếp dẫn đến cái chết của anh Hoàng Công Anh. Do đó, không thể xem đây là sự kiện bất khả kháng theo quy định tại khoản 1 Điều 156 Bộ luật Dân sự năm 2015.

- Không thuộc tình thế cấp thiết:

+ Trong vụ việc này, không có bất kỳ căn cứ nào cho thấy ông Nguyễn T rơi vào hoàn cảnh buộc phải lựa chọn giữa hai thiệt hại, hoặc cần gây ra thiệt hại để ngăn ngừa một hậu quả lớn hơn. Việc ông Nguyễn T điều khiển xe ô tô BKS 73C-074.58 đi tới, va chạm và kéo lê anh Hoàng Công Anh dẫn đến tử vong cho thấy đây là tình huống phát sinh từ việc thiếu quan sát, không làm chủ tốc độ, chứ không phải một trường hợp buộc phải hy sinh tính mạng của người khác để ngăn chặn một thiệt hại nghiêm trọng hơn.

Vì vậy, không có cơ sở cho rằng hành vi của ông Nguyễn T thuộc tình thế cấp thiết theo quy định tại khoản 1 Điều 171 Bộ luật Dân sự 2015.

Từ các phân tích trên, có đủ căn cứ để khẳng định rằng vụ tai nạn không thuộc các trường hợp loại trừ trách nhiệm bồi thường thiệt hại theo khoản 3 Điều 601 Bộ luật Dân sự 2015.

Do đó, ông Nguyễn T phải có trách nhiệm bồi thường thiệt hại cho những người thuộc hàng thừa kế thứ nhất của anh Hoàng Công Anh, bởi hành vi vi phạm pháp luật của mình, với số tiền 818.060.000 đồng do hành vi vi phạm pháp luật của ông Nguyễn T xâm phạm đến tính mạng của anh Hoàng Công Anh.

Tại phiên tòa đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bố Trạch vắng mặt nên không có ý kiến.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án đã được xem xét tại phiên tòa và kết quả tranh tụng, Hội đồng xét xử nhận thấy:

[1] *Về thẩm quyền và quan hệ tranh chấp:* Theo đơn khởi kiện và các chứng cứ có trong hồ sơ cho thấy tranh chấp giữa các đương sự là “*Tranh chấp về bồi thường thiệt hại do tài sản, tính mạng bị xâm phạm*” giữa cá nhân với cá nhân. Nguyên đơn khởi kiện yêu bị đơn bồi thường thiệt hại do tài sản, tính mạng bị xâm phạm và bị đơn có nơi cư trú tại huyện Bố Trạch. Do vậy, đây là tranh chấp thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch theo quy định tại khoản 6 Điều 26, điểm a khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39 và điểm d khoản 1 Điều 40 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Tại phiên tòa vắng mặt Kiểm sát viên; những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan những người này đều đề nghị Tòa án xét xử vắng mặt nên căn cứ vào khoản 1 Điều 232 và khoản 1 Điều 228 Bộ luật tố tụng dân sự, Hội đồng xét xử tiến hành xét xử vụ án.

[2] *Về nội dung:* Nguyên đơn chị Nguyễn Thị Huyền Tr vẫn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện, yêu cầu bị đơn anh Nguyễn T phải có trách nhiệm bồi thường thiệt hại do tài sản, tính mạng bị xâm phạm cho những người thuộc hàng thừa kế thứ nhất của anh Hoàng Công Anh với tổng số tiền 818.060.000 đồng. Quá trình điều tra, giải quyết vụ án, cho đến tại phiên tòa anh Nguyễn T không đồng ý theo yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Hội đồng xét xử xét thấy:

Sau khi nhận Thông báo kết quả giải quyết nguồn tin về tội phạm số 303/TB-CSĐT ngày 26/6/2023 (viết tắt Thông báo số 303) và Quyết định không khởi tố vụ án hình sự số 17/QĐ-CSĐT ngày 26/6/2023 của Cơ quan cảnh sát điều tra - Công an huyện Bố Trạch, đại diện gia đình phía nguyên đơn đã làm đơn khiếu nại gửi đến Cơ quan cảnh sát điều tra- Công an huyện Bố Trạch đề khiếu nại về các nội dung trong Thông báo số 303 là trái pháp luật và đã được Cơ quan cảnh sát điều tra- Công an huyện Bố Trạch giải quyết khiếu nại bằng Quyết định số 01/QĐ-CSĐT-ĐTTH ngày 12/7/2023 (viết tắt Quyết định số 01) có nội dung giữ nguyên Thông báo số 303; tiếp đó đại diện gia đình nguyên đơn khiếu nại đến Viện kiểm sát nhân dân huyện Bố Trạch với nội dung hủy Quyết định số 01 và buộc ông Nguyễn T có trách nhiệm bồi thường thiệt hại cho phía gia đình nạn nhân; ngày 22/8/2023 Viện kiểm sát huyện Bố Trạch có Quyết định giải quyết khiếu nại số 01/QĐ-VKSĐT với nội dung không chấp nhận khiếu nại của đại diện gia đình nguyên đơn; sau đó đại diện gia đình nguyên đơn tiếp tục khiếu nại lên Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Bình đề yêu cầu hủy Quyết định giải quyết khiếu nại số 01 của Viện kiểm sát nhân dân huyện Bố Trạch; ngày 11/3/2024 Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Bình ra Thông báo số 360/TB-VKSQB về Kết quả kiểm tra quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật với nội dung không có căn cứ để hủy Quyết định giải quyết khiếu nại số 01/QĐ-VKSĐT ngày 22/8/2023 của Viện kiểm sát nhân dân huyện Bố Trạch.

Tại Thông báo số 303, Cơ quan cảnh sát điều tra - Công an huyện Bồ Trạch đã xác định: vụ tai nạn giao thông xảy ra tại thôn 2 Phúc Khê, xã Phúc Trạch, huyện Bồ Trạch, tỉnh Quảng Bình vào ngày 27/4/2023 là xe mô tô mang BKS: 73K9-8559 do ông Hoàng Công Anh điều khiển trong tình trạng trong máu có nồng độ cồn vượt quá quy định (188,0064mg/100ml) đã không giảm tốc độ để dừng lại một cách an toàn và dẫn đến va chạm với xe ô tô mang BKS: 73H-009.44 đang đỗ cùng chiều bên đường. Hành vi của ông Hoàng Công Anh đã vi phạm vào Khoản 2 Điều 12 Luật giao thông đường bộ (*được quy định chi tiết tại Khoản 1, điều 5 Thông tư 31/2019/TT-BGTVT ngày 29/8/2019 của Bộ trưởng Bộ GTVT quy định về tốc độ và khoảng cách an toàn của xe cơ giới, xe máy chuyên dùng tham gia giao thông*).

Sau khi xảy ra va chạm với xe ô tô mang BKS: 73H-009.44, ông Hoàng Công Anh đã ngã ra đường, cùng thời điểm này xe ô tô mang BKS: 73C-074.58 do anh Tân điều khiển di chuyển theo hướng ngược lại so với chiều hướng di chuyển của xe mô tô mang BKS: 73K9-8559 đi tới và đã đi qua được hơn nửa thân xe ô tô mang BKS: 73H-009.44 thì thấy đã xảy ra sự kiện ở trên, anh Tân đã đạp phanh cho xe dừng lại, tuy nhiên do khoảng cách lúc này là quá gần nên không thể tránh được việc va chạm giữa xe ô tô mang BKS: 73C-074.58 với ông Hoàng Công Anh. Xét thấy đây là sự kiện bất ngờ theo quy định tại Điều 20 Bộ luật hình sự, anh Tân không thể thấy trước được việc ông Hoàng Công Anh va chạm với xe ô tô mang BKS: 73H-009.44 rồi ngã ra đường. Do đó, ông Nguyễn T không có lỗi trong vụ tai nạn giao thông nói trên và không phải chịu trách nhiệm hình sự..

Nguyên đơn cho rằng anh Nguyễn T cũng có một phần lỗi do không thắng gấp nhằm tránh tai nạn, nhưng không cung cấp được chứng cứ để chứng minh cho phần trình bày của mình.

Tại khoản 2 Điều 584 Bộ luật dân sự quy định: “*Người gây thiệt hại không phải chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại trong trường hợp thiệt hại phát sinh do sự kiện bất khả kháng hoặc hoàn toàn do lỗi của bên bị thiệt hại, trừ trường hợp có thỏa thuận khác hoặc luật có quy định khác*”.

Từ những phân tích trên, xét thấy vụ tai nạn xảy ra ngày 27/4/2023 anh Nguyễn T không có lỗi mà lỗi hoàn toàn thuộc về ông Hoàng Công Anh nên yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn là không có cơ sở chấp nhận.

[3] Về án phí sơ thẩm: Nguyên đơn khởi kiện phần yêu cầu bồi thường về tính mạng nên thuộc trường hợp được miễn án phí, tạm ứng án phí theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016. Riêng phần yêu cầu bồi thường thiệt hại về tài sản không được chấp nhận nên buộc nguyên đơn phải nộp 300.000 đồng tiền án phí sơ thẩm để sung vào công quỹ nhà nước là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 26 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 và khoản 1 Điều 147 Bộ luật tố tụng dân sự.

[4] Về quyền kháng cáo: Các đương sự được quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào khoản 6 Điều 26, điểm a khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39, điểm d khoản 1 Điều 40, khoản 1 Điều 147, khoản 1 Điều 228, khoản 1 Điều 232 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 2 Điều 584 Bộ luật dân sự; điểm d khoản 1 Điều 12, khoản 1 Điều 26 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Tuyên xử:

1. Bác yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn chị Nguyễn Thị Huyền Tr về yêu cầu bồi thường thiệt hại do tài sản, tính mạng bị xâm phạm đối với anh Nguyễn T.

2. Về án phí:

Miễn án phí dân sự sơ thẩm đối với phần yêu cầu bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm cho chị Nguyễn Thị Huyền Tr.

Buộc chị Nguyễn Thị Huyền Tr phải chịu 300.000 đồng tiền án phí dân sự sơ thẩm đối với yêu cầu khởi kiện phần thiệt hại về tài sản để sung vào ngân sách Nhà nước nhưng được trừ vào 300.000 đồng tiền tạm ứng án phí mà chị Trang đã nộp tại Biên lai số 0002706 ngày 08/10/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Bồ Trách. Chị Trang đã nộp đủ án phí.

3. Quyền kháng cáo: Nguyên đơn, bị đơn, người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt có quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án sơ thẩm. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được bản án hoặc bản án được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- VKSND huyện Bồ Trách;
- Chi cục THADS huyện Bồ Trách;
- TAND tỉnh Quảng Bình;
- Các đương sự;
- Lưu Hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Đỗ Quốc Tân